

derfor have et Organ, og som Organ er foreslaaet Provstiudvalget uden Henblik paa, om man kan og vil benytte et saadant Organ ved en fremtidig Lovgivning om en Kirkeforfatning. Jeg venter nu ikke at opleve, at man faar en Kirkeforfatning her i Landet — i den Forstand naturligvis, at det skal være en repræsentativ Forfatning. Det mener jeg slet ikke vil komme til at ligge for, og kommer det til at ligge for, er det meget tvivlsomt, om man vil benytte det Organ, som er skabt alene for at tage sig af de økonomiske Forhold.

Det er, som sagt, de samme Paastande, som er fremsat ved første Behandling, og naar man nu taler om, at der her er et Tilbageskridt, at hele Komplekset af disse Love er et stort Tilbageskridt, saa har man, som sagt, ikke noget at pege paa. Derimod er det let at paavise, at der er flere Fremskridt i disse Lovforslag i Forhold til Lovgivningen af 1912. Det har de ærede Medlemmer ogsaa indrømmet; de kan heller ikke andet. I Lovene af 1912 siges der om Tilmeldingen, at den skal foregaa, hver Gang Valglisten skal udarbejdes, medens det nu bliver tilstrækkeligt at melde sig een Gang, og dette maa upaatvivlelig ud fra de ærede Medlemmers Synspunkt være et Fremskridt, det kan ikke nægtes.

Man henviser imidlertid til, at i Sønderjylland vil der ske et Tilbageskridt; men man tænker derved ikke paa, at den Lovgivning, der nu er i Sønderjylland, kun er af rent midlertidig Art og bortfalder næste Aar, hvorfor det er nødvendigt at indføre en fast Lovgivning. Men selv henset til, om Lovgivningen i Sønderjylland skulde være fast paa disse Omraader, kan det ikke siges, at der her foreligger et Tilbageskridt, og aldeles ikke, som det ærede Medlem Hr. Povlsen sagde, at man vil tage den almindelige Valgret fra Sønderjyderne. Det nøgne, der ligger for, og som enhver kan se, er, at her gives alle Medlemmer af Folkekirken, som har en vis Alder, Valgret, uanset om de svarer Skat eller ikke. Der har været talt saa meget om Skat; i den gamle preussiske Synodalforfatning var der Skat for at faa Valgret til Kirken, her gives Valgret til alle, og den Form, hvorunder Valglisten dannes, er kun en Form, der giver de enkelte Medlemmer en Ret, som de selv skal værne om; de skal selv sørge for at komme paa Valglisten; men det er en Rettighed, de faar, her er ikke Tilmeldelsespligt; hvis de virkelig ikke vil have Valgretten, kan de blive fri for at komme paa Valglisten. Jeg kan paa in-

gen Maade erkende, at der her er noget Tilbageskridt.

Henset til det principielle i hele Folkekirkens Ordning er det endelig rigtigt, at det er et frit Forhold, om Menneskene i vort Land vil tilhøre Folkekirken eller ikke, de har her en Frihed, de selv maa værne om, ligesom de ogsaa selv maa værne om deres Rettighed med Hensyn til Afstemning. En Sammenligning for Sønderjyllands Vedkommende mellem de tidligere gældende Ordninger og den nu foreslaaede falder ingenlunde ud til Ugunst for disse Lovforslag, saa meget mindre som der for et Aar siden i Sønderjylland blev udfærdiget Valglisten, hvorpaa alle 21-aa'ige Personer optoges, for saa vidt som de opfyldte Betingelserne, og de bliver staaende paa de fremtidige Valglisten. Der kan ikke være Tale om at tage noget fra Sønderjyderne i Retning af almindelig Valgret, det er lige saa luftig en Paastand som det øvrige om, at der her er store Tilbageskridt. Hvad Retten til at vælge Præster angaar, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg baade forleden og nu i Dag har opholdt sig længe ved, tror jeg sandelig nok, jeg tør vove den Paastand, at Sønderjyderne ikke ønsker at bytte bort det, der bydes, allermindst for at komme tilbage til den preussiske Synodalforfatnings Bestemmelser paa dette Omraade, men heller ikke en Gang for det, de hidtil har haft under den midlertidige Tilstand, thi ogsaa under den midlertidige Tilstand fik de tre Mænd præsenteret og fik dem præsenteret med Valgprædiken, hvad der i alt Fald efter min Mening slet ikke er heldigt, medens de nu, naar de vælger en Repræsentation for Menigheden, faar Ret til at faa samtlige Ansøgninger tilsendt og kan vælge imellem dem. Det er en betydelig Fordel, jeg har tidligere talt derom og skal ikke opholde mig længe derved.

Jeg skal hertil føje, at naar det ærede Medlem Hr. Borgbjerg forleden talte om, at Venstres Forslag til en Præstevalglov, som kom frem i 70'erne, gennem 80'erne og 90'erne, var mere frisindet end den Tilstand, vi nu lever i, tager det ærede Medlem meget fejl. Hvis Venstre den Gang kunde have ventet sig at faa blot tilnærmelsesvis det, vi nu har opnaaet, vilde vi have grebet det med begge Hænder, thi det, vi krævede, — jeg ser bort fra Valgretten for Kvinder, som slet ikke var paa Tale den Gang, det er noget, som først blev indført ved Skolelovgivningen i 1899 og i meget ringe Grad og senere ved den kirkelige Lovgivning —, var jo kun, at en Menighed kunde vælge et